

Class: IX

HOLIDAY HOMEWORK
SECOND LANGUAGE SANSKRIT

अपठित अवबोधनम्

भाग- ' क '

1. अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रदत्तप्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत -

विद्यार्थिजीवनस्य कृते गुरुभक्तिः तथैव अनिवार्य अंगम् यथा ईश्वरभक्तिः अनिवार्या । गुरुभक्तिं विना नकोऽपि विद्यार्थी विद्यावान् भवितुमर्हति । अधुना नैतिकशिक्षायाः अभावेन नितान्तं चञ्चलता, उच्छृंखलता अनुशासनहीनता च वृद्धिमाप्नुवन्ति । छात्राः स्वाध्यापकान् नैव सत्कुर्वन्ति । ते क्रीडासु कुसंगेषु चित्रपटदर्शनादिषु अमूल्यं समयं नाशयन्ति । ते सर्वत्र तिरस्कारं लभन्ते । गुरुणां शिष्यैः सह पितापुत्र-सम्बन्धो वर्तते । गुरवः छात्रान् स्वपुत्रमिव जानन्ति । ते अहर्निशं छात्राणां उत्तन्त्यर्थं प्रयतन्ते । अतः छात्रैः गुरवः सम्माननीयाः सन्ति । शास्त्रेषु कथितम् - "मातृमान् पितृमान् आचार्यवान् पुरुषोवेद" । "मातृदेवो भव, पितृदेवो भव, आचार्यदेवो भव" अर्थात् छात्राः सदैव मातरं पितरं आचार्यान् च देववत् आदरेयुः तदैव ते स्वस्थाः, श्रेष्ठाः सफलाः सुखिनः च भवितुं शक्यन्ति ।

(i) एकपदेन उत्तरत -

(i) कां विना विद्यार्थी विद्यावान् भवितुं न अर्हति ?

(ii) कस्याः अभावेन अनुशासनहीनता वृद्धिमाप्नुवन्ति ?

(ii) पूर्णवाक्येन उत्तरत -

(i) विद्यार्थिजीवनस्य कृते का अनिवार्या ?

(iii) अस्य गद्यांशस्य समुचितं शीर्षकं लिखत ।

2 अधः दत्तं चित्रम् आधृत्य मञ्जूषायां प्रदत्तशब्दानां सहायतया संस्कृते पञ्च वाक्यानि लिखत -

मञ्जूषा

कृत्रिमः शुकः, लक्ष्यवेधं, परीक्षां, गुरुद्रोणः, शिष्याः,
पाण्डवाः, कौरवाः, शाखायाम्, पश्यति, लतायाः, पृष्ठे ।

